

[H. C. Toft.]

afstand fra udløbet, kunne påvirkes af giften, og at sådanne fiskeenheder kunne blive solgt som konsumfisk.

Under forhandlingerne blev det oplyst, at 2½ mill. spiseøsters var døde i Limfjorden, og at et ikke bekendt antal østers var gået samme vej, uden at det endnu var bevist, at det skyldtes spildevandet. I Nissum Bredning og langt ind i Limfjorden er hummere og andre skaldyr så godt som forsvundet, hvilket er ødelæggende for de mange fiskere langs den danske vestkyst, altså i Vesterhavet og i Limfjorden, der har baseret deres fiskeri på hummer. Deres fangstredskaber har været udsat og anvendt uden at give noget udbytte, så det for dem har været et alvorligt økonomisk problem, en indtægtskilde, der er taget fra dem.

På mødet blev det endvidere oplyst fra fabrikkens side, at der alene ved ét uheld — der har altså været flere — i juni måned var kommet ikke 3-4 kg, men 3-4 tons af fabrikkens færdigvarer af giftstoffer ud i kloakløbet og dermed via spildevandsledningen ud i Vesterhavet. Dette var for alle os, der overværede landvæsensforretningsforhandlingerne, chokerende, og det er på denne baggrund, de stærke indlæg er kommet fra fiskerierorganisationerne.

Landvæsensretten kunne ikke træffe afgørelsen ved mødet; man ønskede først en nøjere videnskabelig undersøgelse, og der blev nedsat et udvalg af videnskabsmænd, derimellem bl. a. professor Bodil Jerslev og direktør, dr. phil. Bertelsen; den sidstnævnte opholder sig for øvrigt i øjeblikket på Færøerne, og man kan forvente, der vil gå en rum tid, i alt fald en ikke ringe tid, inden landvæsensretten kan træffe afgørelse og afsige kendelse. I mellemtiden fosser der stadig store mængder giftstoffer ud i havet, idet det, så vidt jeg erindrer, på mødet blev sagt, at der udpumpes 25 m³ spildevand i timen.

Da der altså ikke kan træffes nogen afgørelse med det samme og der vil gå en tid med det, stiller jeg mit spørgsmål til den højtærede fiskeriminister, idet jeg går ud fra, at fiskeriministeren deler den opfattelse med mig, at disse tilstande er uholdbare, og at man må søge at hindre de ødelæggende virkninger, også i tiden indtil en ny kendelse kan afsiges. Fiskerne langs vestkysten

og alle Limfjordsfiskerne forventer, at fiskeriministeren vil tage et initiativ, og derfor spørger jeg ham: hvad agter han at gøre?

Fiskeriministeren (Risgaard Knudsen): Jeg må formode, at det ærede medlem ved formuleringen af det omhandlede spørgsmål i tanken bl. a. har haft vandløbslovens § 71, stk. 2, hvorefter landbrugsministeren i visse tilfælde efter forhandling med fiskeriministeren og indenrigsministeren kan forbyde udledning af urensset eller utilstrækkeligt rensset spildevand. Hvorvidt denne bestemmelse i vandløbsloven på nuværende tidspunkt eller i det hele taget kan tages i anvendelse i det foreliggende tilfælde, tør jeg ikke udtale mig om med bestemthed, idet det for mig er noget uklart, under hvilke omstændigheder nævnte lovbestemmelse kan bringes i anvendelse. Jeg har således hæftet mig ved, at der i sin tid i bemærkningerne til lovforslaget ikke er givet nogen vejledning herom, men det kan vel ikke anses som værende udelukket, at bestemmelsen i vandløbslovens § 71, stk. 2, især tager sigte på de tilfælde, hvor der ikke i øvrigt foretages noget for at bringe uheldige spildevandsudledninger til ophør.

Hvad angår selve Cheminovasagens realitet, kan jeg i øvrigt oplyse, at jeg umiddelbart efter min tiltrædelse som fiskeriminister på baggrund af en foreløbig rapport fra Danmarks fiskeri- og havundersøgelser tog skridt til, at Cheminovas ledelse aldeles omgående blev anmodet om at genindbringe sagen om spildevandsudledning for det lokale landvæsensnævn til afgørelse af, hvilke foranstaltninger der bør gennemføres til afhjælpning af den skadelige virkning på fiskeriet. De af Danmarks fiskeri- og havundersøgelser indtil nu foretagne undersøgelser synes nemlig at godtgøre, at Cheminovaspildevand, der ikke udledes i Limfjorden, men derimod i Vesterhavet, selv med en vis ret stærk fortynding har en dræbende virkning i særlig grad på hummer, men også på fisk. Jeg må dog understrege, at Danmarks fiskeri- og havundersøgelser endnu ikke har tilendbragt undersøgelserne i havområdet ved Cheminovas spildevandsudløb, ligesom undersøgelserne i Nissum Bredning også må fortsætte.